Ч. 264. Неділя 24 падолиста (7 грудня) 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймают ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Чехи про заяву німецких послів. — Обструкция в німецкім парляменті.)

На засіданях державної ради сего тижня раджено над справою похатної торговлї, яка тягнила ся аж через три засіданя, але увага всїх звернена більше на переговори в справі ческо-німецкої угоди і звязаним з тою справою уздібненєм палати до працї. Ві второк, на початку засіданя, зложив новий стрийский посол п. ґраф Старженьский посольске приреченє. Відтак раджено над наглим внесенєм п. Ферґа про похатництво. По довшій промові социялїста посла Еленбоґена, котрий виступив против внесеня, відповідав ще п. Грос, як провідник социяльно-полїтичної комісиї, в справі недільного відпочинку в нотарияльних і адвокатских канцеляриях. На сїм перервано наради. — В середу, по відчитаню внесень та інтерпеляций, відповідали п. Президент міністрів і п. Міністер просьвіти на інтерпеляциї, а відтак пішла дальша дискусия про похатничу торговлю. В ходї дискусиї Міністер торговлї бар. Каль пояснив, що супротив дуже суперечних жадань та змагань, правительство старало ся утворити рід компромісу для охорони оправданих бажань. В економічно більше розвинених краях не відчуває ся вже такої недогідности похатничої торговлї. Однак жалоби торговельників на похатничу конкуренцию є в деякім згляді оправдані. В околицях, віддалених від зелїзничої сїти, похатнича торговля є важним способом збуваня товарів. З другої сторони несправедливе обмеженє похатництва привело би богато осіб до нужди і примусило би до еміґрациї. Ті засади руководили правительством, а підвисшенє податку на похатничу торговлю має на цїли лише охоронити перед єї заливом деякі околицї. По довшій дискусиї вибрано ґенеральними бесїдниками пп.: Вейцайца contra і Беґема pro, а по їх промовах ухвалено перейти до подрібної дискусиї над законом. Відтак переведено подрібну дискусию над §. 1. закона про похатничу торговлю. По промовах ґенеральних бесїдників пп.: Еленбоґена contra і Льозера pro, ухвалила палата §. 1. після змісту проєктованого комісиєю. — Слїдуюче засїданє назначено на середу.

Ческі часописи обговорюють живо зміст комунїкату німецких послів. З голосів ческих часописий виходило би, що Чехи уважають німецкі предложеня за такі, над якими годить ся поговорити. Politik пише: Можемо вже тепер сказати, що всї ті, що числять на незручність Чехів під враженем німецкого комунїкату, заведуть ся. Чехи не дадуть пірвати ся до нерозважного кроку і на німецку заяву відповідять також письмом, що буде містити ческі предложеня. — Nar. Listy критикують німецкий комунїкат, однако уважають єго не конче злим і кажуть, що над ним можна радити. Заповідають, що ческі посли дадуть також відповідь на письмі, однако виготовленє такої письменної заяви вимагає довшого часу. Як сказано у виданім вчера ческім комунїкатї, відбула парляментарна комисия молодоческого клюбу вчера перед полуднем кількагодинне засїданє, на котрім вела ся нарада над заявою німецких послів. З поглядів висказаних на тім засїданю виходило би, що німецких предложень по більшій части не можна приймити. Парляментарна комісия ухвалила поставити на пополудневім засїданю спільним з представителями ческої шляхти внесенє, аби виготовити основну відповідь на німецкі предложення, в котрій були би пояснені всї спірні справи між Чехами і Нїмцями. Спільна конференция зібрала ся вчера вечером і ухвалила по переведеній нарадї основні точки, на яких мало би прийти до порозуміня між Чехами і Нїмцями. Лише ческі аґрарції і народні социялїсти вилучили ся від спільности і заявили, що уважають всякі переговори з Нїмцями злишними.

ЮРА.

(З німецкого — Анни Кроасан-Руст.)

Хочу розказати вам історию про Хорвата Юру. Очивидно ви послухаєте мене скорше, коли скажу, що се любовна істория. Та на дїлї оно так не є, і се мушу зазначити, щоби потім не гадали, що гоню за дешевим ефектом. Хто впрочім як слїд не второпає, може собі гадати, але на власний рахунок.

Отже Юра був найчистїйший зі всїх Хорватів, що робили при будові зелїзницї. Мив лице а навіть руки. Майже що день чесав волосе і — чорт знає, де він того дістав — він мав щітку і чистив ся нею деколи. Також мав другу сорочку і добрий дух напутив єго наапослїд так дуже, що заощадив собі гроша та купив пару жовтих шкіряних черевиків, котрі носив в недїлю замість незугарних ходаків, в яких шлапали другі. Своєю дорогою, порівнаня з Італїянцями він не видержував. Були там такі з широкими оксамітними штанами, в чорних з збирки оксамітних куртках, такі, що пишали ся червоними шовковими краватками і визиваючо скрипіли чобітьми з холявами, коли переходили попри брудних Хорватів, котрі в сьвята і будні виступали в тих самих подертих сїртуках. Певно, були також далеко гарнїйші хлопаки між ними, се бачило ся, коли они в сьвята снували ся по сельскій улици, опирали ся о мури і висиджували на приспах та плотах. Тоді кололи Італїянці своїми іскристими очима і чорними, підкрученими вусами, тоді бачилось, як ясніли їх зуби, і чулось їх живі, пристрасні бесїди, між тим коли Хорвати немов череда овець нїмо поспускали голови.

Але Юра зовсім не уважав себе гіршим, бо се щось значить, бути найчистїйшим з Хорватів. Понадто посилав прецінь матери до дому. Она була вправдї лише мачохою і нїколи не давала єму щось иншого, як копняка та лихої горохової юшки. Але то не шкодило, Юра мав добре серце; кромі сего водниcто-голубі очи, з котрими не знав що починати, сїро-біляве волосе і трошка вусів на горішній губі. Затє він виріс великий і гнучкий і коли в недїлю надягнув вичищену щіткою, білу вовняну куртку з пестрою підшивкою і наложив малу, червону шапку, ледво міг розлучити ся з кусником скла із зеркала.

Підозрівати єго о зарозумілість не мало-б властиво основи, бо про дївчину Юра при тім не думав, хоч до любощів так зовсім не був би неспосібний. Але ті з села сьміяли ся з прихожого Хорвата, а ще Італїянки! Із своїм криком і виском, з диким і нахальним вередуванєм, здвиганєм та іскренєм очий являли ся Юрі більше грізними та страшними, він бояв ся їх. А потім хорватскі жінки! Що там обідраного, забрудженого, згриженого не жило в хатах як зьвірята в печерах, збудованих з муpави, лазило всюди: до того всього він ніяк не міг би наблизити ся, бо недармо богато завдав собі труду, щоби отрясти свою одіж від всього злишного, що приніс із собою з дому.

Передовсїм був він чистий і неясного нахилу і коли він так в недїлю міг оперти ся о пліт або сїсти на камінних сходах почти та неподвижно глядїти у воздух, се був єго справдїшний недїльний настрій. Що приходило ще до того? Инші назвали-б се певно тугою, Юра не називав зовсїм, і відчував се лиш дуже неясно. Насували сь гадки про рідню, якої зовсїм не мав, гадка про дївчину, якої не мав також, і вкінци перемогло бажанє, сидїти як найдовше і нїчого не робити. Се було красше чим малий дім і мале огнище, красше чим дївчина. Нї, він про нїщо не хотїв знати, коби лиш як найдовше міг так дрімати. Часом хитнув притїм головою. Але завсїгди погляд на жовті черевики привертав єму назад повагу і бодрість. Тут було щось дїйстного, тут було посїданє, а се давало єму перевагу над обдертими краянами. Коли опісля нїмо та трохи бундючно відходив від них, бачилось з єго ходу, який він був сьвідомий себе, що кілька тузинів очий звязані єго жовтими черевиками і що єму завидують найбільше з цїлого пустого народу.

Так бачила раз молода жінка молодого інжиніра, як він відходив від своїх краянів. Она почухалась задумчиво в ніс і сказала до чоловіка: „Слухай, сей був би певно лїпший від того лїнтяя Кароля, що у нас на службі“.

— Сей? — Чоловік здвиг раменами. Був зглядом Хорвата дуже недовірчиво розположений.

— Алеж, прошу, глянь но на него, як він чисто і чесно виглядає!

В ту хвилю надійшла ще кухонна русалка з мигдалеватими очима та в супереч

В берлиньскім парляменті социяльні демократи дальше ведуть обструкцию против митової тарифи і серед крайного обуреня більшости викликують раз-у-раз поіменні голосованя. Коли социяліст Зінґер зажадав голосу до формальної справи, а голос дістав п. Шпан, Зінґер скочив на сходи трибуни і разом з иншими социялістами закричав его. Коли мимо кількох упімнень Зінґер не уступив ся, президент виключив его з засіданя. Зінґер не уступив ся. Засідане перервано, але і по перерві Зінґер лишив ся в сали. По кількох обструкцийних промовах і внесенях засідане замкнено. Обструкция прибрала такі острі форми з тої причини, що більшість ухвалила зміну реґуляміну в справі поіменного голосованя. Тепер при поіменнім голосованю більшість зискує на часі, бо посли не голосують явно і по черзі після устно, лише кидають картки до кількох урн. Дальше ухвалила більшість відкинути кільканайцять внесень о поіменне голосоване і на внесенє посла Кардорфа ухвалила приймити нову митову тарифу en bloc. Социялісти заявили, що та ухвала єсть зломанєм конституциї.

Новинки.

Львів дня 6 го грудня 1902.

— Папский ювилей в Стрию. Заходом Русинів Стрийщини відбуде сяві второк 16 грудня в сали „Народного Дому“ стрийского в честь 25-лїтного понтифікату Сьвятійшого Отця Льва XIII. Папи Римского ювилейний концерт при ласкавій співучасти солїстки-сопраністки панї Маєрової, повної орхестри 15 п. п. під управою капельмістра п. Конопаска і „Стрийского Бояна“. Комітет відніс ся до Високопреосьвященого Митрополита з просьбою, щоби зволив приняти протекторат над сим вечерком і зволив ласкаво звеличати его своєю присутностию. — Чистий дохід призначений на цїли добродійні. — Початок точно о 7 годинї. — Програму концерта оповістить ся сими днями.

— Стаи вдовичо-сирітского фонда сьвящеників перемиської епархії з кінцем вересня с. р. виносив 378.174·70 корон, з чого було уміщених в ефектах 360.520 кор., а 17.651 кор. 70 сот. уміщених в перемискій щадници і т-ві „Віра“, або готівкою в підручній касї.

— Шевский курс майстерский у Львові. В часї від дня 15 сїчня до 15 марта 1903 буде відбувати ся у Львові. цїлоденний шевский курс майстерский. Наука буде відбувати ся у будні днї від 8 години рано до 12 в полудне і від 2 до 6 евентуально до 7 пополудни. Наука єсть безплатна. На курс буде принятих лиш 14 кандидатів із всхідної части краю. О приняте на курс можуть старати ся майстри і челядники шевскі поручені начальством дотичного товариства промислового і зверхностию громадскою, котрі укінчили 24, а не переступили 45 рік житя, уміють читати і писати, вислужили у войску або суть вільні від служби войскової. Поданя о приняте треба вносити до 24 с. м. на руки делеґата Видїлу краевого п. Арнульфа Павратіля, ц. к. старшого інспектора промислового у Львові (ул. Кляйновска ч. 3). Убогі кандидати можуть одержати запомогу по 1 К 60 сот. за кождий день науки. а замісцеві також запомогу на кошти подорожи зелїзницею. Поданя о удїлєне запомоги заосмотрені сьвідоцтвом убожества, треба також вносити до 24 с. м. на руки делеґата п. Арнульфа Павратіля, але стилїзовані до Видїлу краевого.

— Віче господарско-економічне, уряджене господарским товариством „Сїльский Господар в Олеську“. відбуде ся дня 8 н ст. грудня с. р. (в понедїлок на лат. Зачатіє) в Золочеві в сали маґістратскій. Реферати на нїм будуть слїдуючі: „Про піднесене садівництва“ і „Яку користь подає уживане штучних навозів“. Віче розпічне ся о год. 12 в полудне, сейчас по загальних зборах золочівскої філїї „Просьвіти“. — *Видїл.*

— Що може значити матерна любов, можуть бути на то доказом кілька сьвіжих примірів. Недавно тому доносили ми, що на замку в Монмарсан у Франциї знайдено в однїй із комнат забальзамоване тїло молодої дївчини. Тепер доносять францускі ґазети, що то була донька помершої недавно тому властительки того замку, котра померла ще перед 52 роками. Матїр так страшно любила свою донечку, що казала потайком перенести забальзамоване і зложене на засушених рожах тїло доньки до замку, де оно стояло в металевій домовинї, в маленькій, чорним сукном оббитій комнатї. про котру нїхто в замку не знав, лиш сама ґрафиня і ті, що її до того помогли, а котрі за добрі гроші обіцяли о всїм мовчати. — Що у Львові матїр видячи умираючого сина, відобрала собі житє, о тім ми також доносили, а ось наспіла не менше траґічна вість з Білґраду. Там помер сими днями сенатор Петро Джорджевич. Старенька его мати, коли дано їй о тім знати, увійшла до комнати, приступила до помершого, а глянувши на него, упала й сама нежива на землю. Жаль так її стис серце, що оно пукло і перестало бити ся на віки.

— Нещасливий случай. П. Константин Урбан, співвластитель звістної фірми Мих. Димета у Львові, переходячи онегди рано улицею Галицкою коло каплицї Боімів, посовг ся на тротоарі так фатально, що упав і зломив ногу.

— Краєвий союз кредитовий відносить ся з просьбою до всїх інтересованих, що хотїли би набути землю, щоби ему донесли: кілько намірають набути ґрунту, кілько орного поля, кілько пасовиска, а кілько лїса, за яку цїну, який капітал можуть зараз зложити, а яку би евентуально хотїли засягнути позичку на намірене купно. Інтересовані, що мають до позбутя маєтности більші або менші, зволять подавати: кілько морґів поля числить посїлість, кілько орного поля і якої кляси, кілько пасовиска, кілько лїса. кілько жадають та які довги є до сплати і на яких условинах. Усї предложеня належить зголошувати на адресу „Краєвого Союза Кредитового“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10, І. пов.

— Дик в селї. З Теребовельщини доносять нам: Дня 1 с. м. о 6 год. рано впав старий дик до села Залаве і покалїчив селанина Андрія Чорного. На крик зраненого збігли ся селяни з цїлого села, вигнали дика на лїд і там забили сокирами.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Компост в малім господарстві. Малий господар, такий що має що найбільше 3 до 5 морґів землї — а таких у нас найбільше і они уважають ся вже за зажиточнійших — знаходить ся в дуже труднім положеню. Рільного господарства не може так вести як потреба, бо не має чим добре погноїти свого поля, а брати ся більше до годівлї худоби також не може, бо нераз не то що нема звідки взяти потрібної пашї, але навіть і лїтом нема де попасти худобини. З того виходить таке, що малї господарі ледви дихають і мусять біднїти, бо не можуть пофорсувати анї рільною господаркою, анї годівлею худоби. Малому господареви таки нїяк брати ся до годівлї худоби, але за то повинен він брати ся тим більше до господарки рільної і в нїй шукати більше до-

---

тому різко відбиваючим тупим носом і рішучо потвердила гадку панї.

Так прийшов Юра в дім, розуміє ся само собою.

Юра був добрий, Юра був услужний і пильний, він дав ся навіть відучити обслугувати ніс виключно руками, приходив, як его кликали; не борзо, але приходив певно. Як паньство вертали, то навіть вибігав на зустріч і приносив плащі та пледи домів.

— Нї, така добра душа, як він — думала молода панї — такий вірний, вірний домовий пес!

Недїлями не пересиджував більше в селї, але вигрівав ся до сонця перед домом інжінїра на стежцї. Курив циґара, які дала ему молода панї і маячив над чимсь. Тільки тепер его сни приняли більше означений вид. Він не бачив перед собою малого дому і малих нив і малих черед овець, то був малий тупий ніс, що ему являв ся.

Дивно, що то може зробити такий малий ніс! Юра мусїв так часто томити ся, аби собі его представити, він мусїв так і оно йшло так тяжко, притім стали жовті черевики в незвичайний спосіб відгравати ще більшу ролю, хотяй, річ певна, з носом не мали нічого спільного. А вже найбільшу ролю грали білий вовняний кафтан і червона шапочка. Бо задля них пішов малий, малий ніс так зневажливо і глумливо в гору, так, він забороняв і командував! Одиноке змаганє Юри перейшло тому попри жовті черевики до повстяного капелюха і загортки з льоден, як се носять тут в краю молоді хлопаки. То була необхідна конечність, посїсти єї, і тимчасом не було надії, єї посїсти, іменно загортку і капелюх. Бо Юра весь свій гріш відослав матери, що так досконало уміла копати его ногами і ставляла перед ним гороховяну юшку, коли він вробив ся скупим і заощаджений крейцар ховав в пестрі хустки і запаски. На будуче не пішле більше хочби се було й гріхом; тупий ніс дре ся в гору, що він якійсь шматлявій Хорватцї викидає гроші, котрі міг би далеко, далеко лїпше зужити, і він найшов се цїлком до речі і присяг, що нї один крейцар більше не сьміє мандрувати до Хорватциї. Задля того то не має він вже довго анї сукмани, анї капелюха, а проношеної білої куртки, котру зробила ему з вовни ще його правдива мати, не заступає також нова одїж.

Так сидїв він в недїлю перед домом, простоволосий а сонце палило его сїро-біляве волосє. Від сонця мусїли походити всї ті незвичайні і дивачні гадки, що він так задивив ся на молоду особу, котра гордо дерла ніс в лїтну недїлю, по аж дістав в руки єї жовту одїж, коли она весело хотїла висмикнути ся попри него, і задержав єї кріпко.

Нараз она вирвала ся і відійшла певно недобра. Все дальше йшла она від него, в сторону недокінченого зелїзничого шляху, де в яркім сьвітлї сонця блестїли біло шини. Ясна парасолька танцювала перед зеленю лїса, відтак скрутила в бік. Отже она не пішла в село, але на горбок до своєї рідні, а він міг сам один сидїти так до вечера.

Коби то він мав сукману і капелюх! Пробіг, він не хотїв біля стїни дому деревіти і глядїти на безконечні шини, що тягли ся аж до сїрої крейдяної гори, він хотїв.... ба, що він хотїв?

Сукмани, очивидно лише сукмани і капелюха. І на таке він мусїв як не знать за яку кару так довго ждати?

При розбиваню і копаню землї на зелїзничім шляху, коли тягнув візок або пхав камінє, не міг думати про що иншого. Чи робив щось в службі панам, або ходив по щось в село, иншої гадки не приносив. Що ему по жовтих черевиках, коли він не має сукмани?

Він став півголосом із собою балакати і хитати головою, числив днї, що дня було о оден менше, певно, але день виплати приходив так поволи, а потім настала слїтна пора, коли не заробив анї сотика, непогода, коли мусїло ся перервати роботу в самій серединї.

Між тим прийшло горяче лїто. Юра нїяк не міг довше носити білої куртки, сонце пекло в кітлинї, якби хотїло єї виварити і вкінци, вкінци прийшов опять день виплати.

Юра стояв і глядїв тупим зором на деревляну заставу, сим разом мусїв досить заробити! Ось прийшла черга на него і єму виплачено заробок на руку. Господи! Що то було? За се міг ледво купити капелюх!

Він вибрав наперед, а се було всьо, що ему лишило ся. Давнїйше брав, що вичислено ему на руку, не муркнув анї слова, платничий мусїв чейже лїпше знати як він! Але инні!...

Юра глядїв неподвижно на кілька ґульденів в руцї. Отже мусїв знов чекати.

Зовсім не приходило ему на гадку сховати гроші до кишенї, як їх дістав, так держав

робку. О потрібний до того навіз не треба бояти ся; він знайде ся, навіть без всяких коштів або хиба лиш з дуже малими, коби лиш у господаря знайшов ся розум і охота трошечки попрацювати. Таким навозом, дуже важним особливо для малого, але також і для більшого господаря єсть компост, на котрий у нас таки зовсім не зважають. Якби так спитати всіх наших сільских господарів, хто з них робить компост, то сумніваємо ся, чи знайшло би ся пів сотки, котрі би сказали, що роблять. А компост то таке богатство, як ті готові гроші, котрі хтось складає із самих крайцариків: з множества на око маловажних і непотрібних річий можна призбирати собі дуже цінний материял в господарстві. Компост належить до так званих повних навозів так само як і гній або обірник, значить ся, до таких, котрі мають в собі майже всю тоту поживу і в такій скількости, яка потрібна для тих ростин, котрі господар управляє. Вагу компосту знають найліпше городники і они єго роблять, а через то їх городи дають їм далеко більший дохід, як городи чисто господарскі. Длячогож не мав би й господар уживати компосту? Таже й він повинен би старати ся піднести дохід із свого города. Але компост надає ся не лиш до города; ним можна так само дуже добре гноїти і поля та сіножата. Він може длятого дуже добре заступити брак обірника а при помочи ще й деяких штучних навозів може знаменито піднести рільну господарку. Для того наші господарі, іменно же ті, що не можуть держати богато худоби, повинні би конче вивучити ся робити компост і уживати єго в своїм господарстві. Материялу на компост знайде ся повно в кождім, хоч би й маленькім господарстві, а зробити єго також не велика штука. Впрочім розкажемо в слідуючім, як робити компост.

— Як розпізнавати галузє на деревах овочевих. (1.) Хто хоче плекати дерева овочеві, повинен уміти розпізнавати на них галузє, бо раз треба єму о то старати ся, щоби дерево мало як найбільше таких галузок, що родять овочі, а відтак мусить і притинати галузє, щоби надати дереву добру і догідну корону. Коли дерева без листя, то можна добре придивити ся їх галузю; отже читайте се уважно, а відтак старайте ся розпізнавати галузє на дереві. — Галузє буває двояке: листове і овочеве. Листове галузє єсть то, котре росте лиш в дерево і листє, а не родить овочів; оно може бути таке: 1) Кождий пень або кожда галуза кінчить ся однолітним, сильним гоном, що називає ся літоростию, котра тягне соки з дерева і веде їх в гору. Тота літорость називає ся длятого провідною літоростию або проводнем (провідником). Проводень не має овочевих пупінків. — 2) Понисше проводня буває друга галузка, майже так само груба як і проводень та росте майже в тім самім напрямі, що і проводень. Она називає ся підпроводнем. Підпроводень творить з проводнем розсоху (вилки) і відбирає проводневи соки; длятого єго звичайно відтинає ся. Але коли би проводень зломив ся, то єго місце може заняти підпроводень. — 3) На дво- або трилітних галузках виростають понисше підпроводня боками сильні галузки, що звуть ся відногами. Відноги ростуть вздовж галузи повисше овочевих галузок аж до підпроводня; на зрізи до щіпленя они не конче добрі, бо щепи тоді пізно родять. Їх притинає ся на 3 до 4 очка, щоби з них зробити овочеві галузки. Горішні відноги, де би они стояли на перешкоді ростови корони, притинає ся аж по галузкову обручку. — 4) На долішних частях галузя, иноді простісенько в гору, виростають внаслідок того, що там десь сперли ся соки, дуже буйні пагони, на котрих далеко від себе стоять слабо розвинені деревисті пупінки. Ті пагони звуть ся вовками; они лиш витягають соки з галузя і їх зовсім відрізує ся. — 5) На грушах і сливах виростають иноді змарнілі галузки, що кінчать ся колючкою; то суть терневі галузки. Аж понисше відног виростає овочеве галузє.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— Які обставини впливають на цїну збіжа, о тім наш господар, що в поті чола працює на своїй ниві, не має і поняття, а тим менше сили, щоби тим впливам оперти ся. Найбільше заважують сьвітові торги. Північна Америка впливає найбільше на ціну пшениці, Арґентина на ціну кукурудзи. В Америці іде ціна в гору, скоро на дворі непогода, а спадає, скоро настає красна погода. Але найбільше впливає на ціну американьскої пшениці найбільший спекулянт збіжевий в Чікаґо, Армир, бо за єго примїром ідуть і другі помениші спекулянти. То відбиває ся опісля і на европейских торгах, котрі не можуть обійти ся без американьскої пшениці, тепер тим менше, що довіз з Росиї і Балкану слабий. Безпосередно на ціну нашого збіжа впливають торги у Відни, Празї, Будапешті і Берлині. Чим більша там потреба і спекуляция збіжева, тим висше іде у нас ціна. Наша пшениця і жито ідуть головно до Відня, ячмінь по трохи до Праги а найбільше до Німеччини. На ціну пшениці і жита впливають головно великі млини в Чехії і на Угорщині, котрі мелють на день по 25 тисячів метричних сотнарів. Після того яка єсть потреба тих млинів іде й ціна, але головно лиш для збіжевих спекулянтів, котрі уміють так повести діло, щоби як найбільше зискати. Тих спекулянтів держать ся і наші торговельники збіжа, як звістно, жиди, а від них зависить ціна збіжа у нас. Найменша зміна на великих торгах відбиває ся зараз і у нас. В послідних днях, коли настали великі морози, ціна пшениці і жита у Відни підскочила досить значно в гору. Овес минувшого тиждня платив ся ліпше задля великих потреб войскових, але тепер ціна трошки спала і держить ся однаково. Лиш ціна кукурудзи упала задлятого, що була велика подаж а малий попит. Чи і о скілько вплине на поліпшене ціни новий закон заказуючий термінову торговлю збіжем, годі знати. Біржевники спекулянти дивлять ся на то досить байдужно, а віденьска біржа не чекаючи аж новий закон увійде в житє, знесла сама сей рід торговлі, назначуючи речинець до цьвітня слідуючого року.

— Курс науки ловленя миший, то новість, якої доси ще не бувало. Підервальдский союз селяньский в Швайцариї завзиває в своїй часописи господарскій всїх своїх членів, щоби они взяли участь в курсі „для науки ловленя і нищеня миший всїлякого рода". Отже тепер будуть вже й специялісти від ловленя миший.

— Ціна збіжа у Львові 5-го грудня: Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·70 до 7·90; жито 6·50 до 6·70; овес 6·20 до 6·30; ячмінь пашний 5·25 до 5.75; ячмінь броварний 5·75 до 6·75; ріпак 9·50 до 9·75; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 7·50 до 10·—; вика 5·75 до 6·25; бобик 5·50 до 5·75; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 6·25 до 6·30; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 50·— до 72·—; конюшина біла 75·— до 110·—; конюшина шведска 65·— до 90·—; тимотка 26·— до 30·—.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Петербург 6 грудня. Тутешні часописи обговорюючи проєкти реформи відносин в Македонії заявляють, що султан часто вже давав подібні обітниці, однако всї они полишили ся доси лиш на папери. Тепер здає ся, що султан поважно возьме ся за реформи. „Новоє Время" радить, аби для контролї вибрано европейску комісию.

Берлин 6 грудня. В тутешних парляментарних кругах зачувати, що Німеччина приступить небавом до виповідженя торговельних договорів, а то Австро-Угорщині і Росиї, з котрими мають заключити ся нові договори.

Новий Йорк 6 грудня. На всхіднім побережу Сполучених Держав панує страшна буря.

кріпко і так поплентав ся з місця роботи домів.

Ждати, знов ждати. Чи можливе шось такого? Він вже їй сказав про те, тай она признала, що таку сукману і такий капелюх він мусить мати, як всякий инший приличний молодець, а тоді доперва дасть ся поговорити.

Що він має робити? Юра не думав нїколи дальше як до сего дня заплати. Він пішов би тоді на найблизший ярмарок та справив би собі то, що чинило єго приличним молодцем, ба, що він має робити?

Він заревів би радо і закричав, кинув би ся на дорогу, качав ся і кусав з лютости траву.

Юра поплів ся домів. Одну ногу ставляв розважно поперед другої і перед дверми дому всипав гроші до кишені. Єго зір мав щось пустого, виглядав цілком як передше, коли неділями висиджував на камінних сходах почти і не знав, чого хоче. Не поздоровив навіть молодої пані в переході, не чув єї здивованого: „Ов, Юра?"

— Та бо Юра залюблений, ні, оно не добре — жалувала ся пані перед чоловіком. — Він вже не чує і не видить, а все через ту шлямпу. Побачиш, оно не скінчить ся добре, так дальше не може бути!

Які то раз мужчини (они все держать разом) інжинїр став виразно боронити Юру.

— Пусте! Юра такий як все, цілком такий, ціл... ком такий добрий, я не добачую в нім нїякої зміни.

— Ти не добачуєш! — глузувала она явно, зазначуючи в своїй жіночій перевазї тупоумність мужчини і супроти гарного почуваня солідарности, яке вяже мужчин, не могла видержати, щоби виходячи не сказати побідоносно: „А сему винна лише она, я їй не вірю, так, не вірю! Ми ще чогось доживемо!"

Другого дня прийшла катастрофа, яку передчувала молода жінка, точно Кассандра.

Мигдалеока надїла шовкову блюзку і нараз забракло двайцятькоронївки, що лежала на бюрку папа. Що ті дві обставини стояли в найтіснійшій звязи, було ясно. Юра дістав вправдї нараз нову сукману і новий капелюх, але в тім згодило ся подруже відразу і не сумнївало ся ані на хвилю: Юра не взяв гроший, Юра не учинив би щось такого, взагалі Юра! Се було сьмішно!

А проте Юра взяв і се не обтяжало єго совісти ані дрібку. Що в домі закипіло від підозрінь і обжалувань, що мигдалеокій кидано слова як розжарені рожни і лютими голосами та грізними мінами прямо принеуволювано єї до признаня своєї вини, що там єго обходило? Він мав свою сукману, мав свій капелюх, більше не потребував і не хотів, тим був конець всякій біді. Чому не мав би він взяти гроша, що лежав на верха, а він мусїв прецінь мати сукману?

(Конець буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Ловиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).